

Głos Wielkopolski

CODZIENNE PISMO POLITYCZNO-INFORMACYJNE

Rok I

Poznań, poniedziałek 5 marca 1945

Nr. 15

Uchwały konferencji krymskiej

kamieniem węgielnym pokoju powszechnego

Prezydent Roosevelt przed kongresem U. S. A.

WASZYNGTON (TASS). Na wspólnym posiedzeniu obu izb kongresu USA Roosevelt złożył sprawozdanie z Konferencji Krymskiej.

„Wróciłem z Konferencji, — powiedział Roosevelt — z niezłomną wiarą, że wstąpiliśmy na słuszną drogę do pokoju powszechnego. Dwa główne cele stały przed konferencją. Po pierwsze — z możliwie maksymalną szybkością i z minimalnymi stratami w ludziach ze strony krajów sprzymierzonych osiągnąć klęskę Niemiec. Wielkie siły rzucono obecnie na wykonanie tego zadania. Armia i naród niemiecki odczuwają wciąż wzmacniającą się potęgę naszych sił zbrojnych i armii sprzymierzonych.

Drugi cel polegał na tym, aby kontynuować zakładanie podstaw porozumienia międzynarodowego, które po chaosie wojny zapewni porządek i bezpieczeństwo i które da pewną gwarancję, że w państwach całego świata zapanuje długotrwały pokój. Na drodze do osiągnięcia tego celu zrobiono ogromny krok naprzód”.

„Hitler miał nadzieję, że nie dojdziemy do porozumienia, że jakaś mała szczelina może powstać w trwałym murze jedności sprzymierzonych. To dałoby jemu i jego przyjacielom — gangsterom — ostatnią nadzieję na uniknięcie zagłady. W tych celach jego maszyna propagandy działała długie miesiące.

Runęły jednak nadzieje Hitlera. Nigdy przedtem wielcy sojusznicy nie byli związani bardziej trwałą jednością, nie tylko w celach wojny, lecz i w celach pokojowych; sprzymierzeni postanowili także zachować tę jedność między sobą i ze wszystkimi miłującymi pokój narodami, i w ten sposób ideał długotrwałego pokoju w całym świecie staje się rzeczywistością.

Kierownicy sztabów Związku Radzieckiego, Anglii i Stanów Zjednoczonych spotykali się codziennie i często naradzali się z Marszałkiem Stalinem, Churchillem i ze mną nad zagadnieniami koordynacji strategicznych i taktycznych wysiłków wszystkich sił zbrojnych sprzymierzonych. Opracowali oni plany zadania Niemcom ostatecznych, decydujących ciosów”.

„Szczegóły tych planów i umów — powiedział Roosevelt — są tajemnicą wojskową, jednak przyspiesza one dzień ostatecznego rozbicia Niemiec. Hitlerowcy obecnie na swoje nie-szczęście, dowiadują się o niektórych z nich. Więcej jeszcze dowiedzą się o nich jutro, pojutrze i w następnych dniach. Nie będą mieć wypoczynku.

Nie osłabimy swych wysiłków ani na chwilę, aż do bezwzględnej kapitulacji.”

„Takie same znaczenie, — wskazał Roosevelt, — jak umowy wojskowe, zawarte na Konferencji Krymskiej miały umowy dotyczące powszechnej międzynarodowej orga-

nizacji, dla zabezpieczenia trwałego, powszechnego pokoju.”

Roosevelt wskazał, że na Konferencji Krymskiej udało się osiągnąć jednomyślne rozwiązanie problemów, dotyczących rejonów wyzwolonych.

„Jednym z najjaskrawszych przykładów wspólnych działań trzech głównych sprzymierzeńców w rejonach wyzwolonych, — kontynuował Roosevelt, — było postanowienie powzięte w sprawie Polski. Zagadnienie Polski w całości byłoby potencjalnym źródłem niepokoju w Europie powojennej. I przysłaliśmy na konferencję z niezłomnym postanowieniem znalezienia wspólnej platformy dla rozwiązania tego zagadnienia. I znaleźliśmy ją... Jestem przekonany, że porozumienie w sprawie Polski w danych warunkach jest najlepsze dla swobodnego, niepodległego państwa polskiego.”

„Konferencja Krymska była pomyslną próbą trzech przodujących państw dla znalezienia wspólnej bazy pokoju. Ta konferencja — zakończył Roosevelt — oznacza koniec systemu jednostronnych działań i wyłącznych sojuszów i sfer wpływów i systemu równowagi sił i wszystkich innych sposobów, których używano na przestrzeni stuleci i które nie odniosły sukcesu. Mamy zamiar zastąpić wszystkie te systemy powszechną organizacją, do której będą mogły przyłączyć się wszystkie, miłujące pokój, kraje. Pewien jestem, że kongres i naród amerykański zaaprobuje wyniki tej konferencji, jako początek stałej struktury świata, na bazie której możemy zacząć budować, przy boskiej pomocy, ten lepszy świat, w którym dzieci i wnuki nasze — wasze i moje — dzieci i wnuki całego rodu ludzkiego będą żyły.

Padły dwa dalsze silne punkty oporu niemieckiego na Pomorzu

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 3 marca.

Wojska 2-go Frontu Białoruskiego kontynuując natarcie, 3 marca zdobyły w walkach miasta Rum m e l s b u r g i P o l l n o w — ważne węzły kolejowe i punkty oporu Niemców na Pomorzu oraz w walkach zajęły ponad 80 innych miejscowości, wśród nich wielkie miejscowości Gross Peterkau, Starsen, Gross Schwirsen, Kurow i Dargen.

Ofensywa wojsk sojuszniczych na zachodzie

rozwija się pomyślnie

Londyn (TASS). Komunikat Kwatery Głównej Wojsk Sprzymierzonych donosi, że jednostki sprzymierzonych zajęły Ruhrmond i Venloo (Holandia). Na północ od Monachium-Gladbach (Niemcy) wojska sprzymierzonych zajęły Dulken i Fiersen. Jednostki sprzymierzonych wkroczyły do Krefeld i zdobyły Neiss. Na zachód od Kolonii oddziały sprzymierzonych zbliżyły się do Bredburg i Buchholz.

Na wschód od Dueren, wojska sprzymierzonych posunęły się o 4 kilometry i wkroczyły do Himnich. Oczyszczono Wissersheim i Erp. Jednostki pancerne sprzymierzonych wkroczyły do Borr i Frizheim.

Jednostki pancerne oraz jednostki piechoty sprzymierzonych zajęły Trewir. Wojska sprzymierzonych zachodu, zajęły Kersch. Na połudn. zachód od Trewiru

Na terytorium Czechosłowacji, na północny zachód i zachód od miasta Łuczeniec, wojska nasze w walkach zajęły miejscowości Oczowa, Kalinka, Kralewce, Prenczow, Biełuj, Poczuwadło, Ugliska i Bregi.

Na pozostałych odcinkach frontu walki o charakterze lokalnym i działania zwiadowców.

2 marca na wszystkich frontach uszkodzono i zniszczono 39 niemieckich czołgów.

jednostki sprzymierzonych zajęły Konz-Karthus (przy zlanu rzeki Saar i Mozel). 1 marca wojska sprzymierzonych wzięły na zachodnim froncie 7053 jeńców.

Lekkie bombowce dokonały 3 marca w nocy nalotów na obiekty w Berlinie i Kassel.

Londyn (TASS). Jak donosi znajdujący się przy kwaterze głównej wojsk sprzymierzonych korespondent agencji Reutera, wódz naczelny wojsk sprzymierzonych, generał Eisenhower, oświadczył 2 marca co następuje:

„Tydzień temu 9-ta i 1-sza armia przystąpiły do natarcia, rozpoczętego 8-go lutego przez 1-szą armię kanadyjską na północy. Wyniki tego natarcia są niezwykle zadowalniające, straty zaś, na szczęście nie wielkie. 9-ta armia dotarła do Renu w pobliżu Duesseldorfu. Wojska generała lejtenanta Simpsona zdobyły co najmniej 17500 jeńców.”

Czołgi alianckie dotarły pod Krefeld

MOSKWA, 3. 3. — Jak donosi Agencja Reutera, 9 armia amerykańska, posuwając się naprzód, osiągnęła miasto Neuss, leżące na zachodnim brzegu Renu, naprzeciw Duesseldorfu. Oddziały pancerne dotarły do Krefeld.

3 armia amerykańska posuwając się w dalszym ciągu, wywalcza sobie otwarcie drogi do Trewiru.

Przemysł niemiecki pod gradem bomb

Londyn (TASS). Jak donosi korespondent agencji Reutera, znajdujący się przy sztabie amerykańskich sił powietrznych we Francji, ponad 1200 amerykańskich bombowców dokonało 2 marca nalotu na zakłady benzyny syntetycznej w Magdeburgu i Bolen (na południe od Lipska), na rafinerie nafty w Rositz (na południe od Bolen), na wielką fabrykę czołgów Kruppa w Magdeburgu oraz na warsztaty kolejowe w Chemnitz i Dreźnie.

Bombowce leciały pod osłoną 700 samolotów myśliwskich.

Regularna armia jugosławińska

Belgrad (TASS). Marszałek Jugosławii Józef Broz-Tito wydał rozkaz o przemianowaniu narodowo wyzwolenczej armii Jugosławii na regularną armię jugosławińską.

Komuniści i socjaliści we Francji współdziałają

Paryż (TASS). Agencja France Presse donosi, że gazety „Populaire” i „Humanite” opublikowały wspólne wezwanie w imieniu centralnego komitetu komunistycznej partii i kierowniczego komitetu partii socjalistycznej. W dokumencie tym obie partie oświadczają, że natychmiast przystąpią do śmiałego i twórczego współdziałania.

12000 Holendrów aresztowano pod zarzutem współpracy z Niemcami

Londyn (TASS). Holenderska agencja telegraficzna donosi, że w wyzwolonej części Holandii internowano 12 tys. Holendrów, oskarżonych o współpracę z okupantami.

Odbudowa przemysłu na Ukrainie

W Tağanrogu, nad Morzem Czarnym, odbudowano i uruchomiono dzięki inicjatywie sowieckich robotników fabrykę tlenu. Potężny kompresor oraz specjalne instalacje umożliwiają produkcję tego cennego gazu na szeroką skalę.

Przedsiębiorstwo zaopatruje już w tlen fabryki, sowchozy oraz stacje maszynowo-traktorowe.

Ziemia musi być obsiana!

Prace organizacyjne w rolnictwie

Województwo nasze ma charakter rolniczy. W latach przedwojennych w produkcji żyta, buraków cukrowych, nierogacizny, produkcji mleka i przetworów mlecznych przodowali reszki Polski. W okresie okupacji niemieckiej grabieżca, dla którego zagadnienie wyżywienia armii i ludności cywilnej było zawsze pięta achillesowa, chętnie się, że zrobi z ziemi naszej swą spiżarnię.

Metody, jakie w tym celu zastosował, były jednak bardzo wątpliwej wartości. Dość nadmienić, że gdy wyrzucono z większości gospodarstw polskich właścicieli i obsadzono je Niemcami, wytwórczość rolnicza naszego województwa spadła katastrofalnie. Chcąc nadrobić powstałe braki i wysłać w głąb Rzeszy jaknajwiększe ilości ziemiopłodów i produktów hodowlanych, barbarzyńcy niemieccy systematycznie **głodzili ludność polską**, nie dając jej nawet minimum potrzebnego do utrzymania sił żywotnych. Robotnik polski w mieście i na wsi pracować musiał w pocie czoła po kilkanaście godzin dziennie, otrzymując w zamian miskę cienkiej zupki, a przydziały kartkowe dla ludności polskiej były coraz to mniejsze. Rodzice nieraz głodowali, by dzieciom zapewnić kęs strawy, a mimo to **gruzlica czyniła coraz większe postępy**, wyrывая setki i tysiące ofiar spośród młodzieży i dzieci.

Zadaniem naszym w chwili obecnej jest położyć kres dotychczasowym warunkom, zapewnić ludności pracującej możliwość wyżywienia się a dzieciom i młodzieży wzmocnienia organizmów, nadwątlonych wieloletnią głodówką. Problem ten byłby łatwiejszy do rozwiązania, gdyby nie **ogromne zniszczenia**, spowodowane działaniami wojennymi na naszym terenie.

Chcąc zaczerpnąć pewnych informacji w tej ważnej sprawie, zwróciliśmy się do Kierownika Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego, obywatela inż. Surmana, tudzież do organizatora Wojewódzkiej Izby Rolniczej obywatela inż. Miksiewicza. Na ich wyjaśnieniach opieramy się w niniejszym artykule.

Mimo, że walki w Poznaniu zakończyły się dopiero 23 lutego, prace w przedmiocie **zabezpieczenia mienia państwowego oraz przejęcia majątków ziemskich i gospodarstw ponemieckich** są daleko posunięte. We wszystkich powiatach mianowano pełnomocników powiatowych do Spraw Reformy Rolnej, których zadaniem jest przejęcie i zabezpieczenie na rzecz państwa majątków ziemskich ponad 100 ha, gospodarstw ponemieckich, oraz akt, dokumentów, planów, przyrzędów mierniczych itp. po b. urzędach niemieckich. — W niektórych powiatach wszystkie majątki ziemskie zostały protokularnie przejęte, a w innych prace daleko posunięte. Najgorzej w tym względzie przedstawiają się powiaty zachodnie i północne, jak Wolsztyn, Nowy Tomysł, Międzychód, Czarnków, Żnin, dokąd z racji zupełnego braku lokomocji do ostatnich dni pełnomocników i ich drużyn nie można było wysłać. O chęci do pracy i pewnej ofiarności świadczy choćby fakt, że jeden z zespołów do powiatu obornickiego udał się pieszo.

Również Wojewódzki Urząd Ziemski (Grottgera 4) prowadzi normalną pracę.

Najdrastyczniejszą i bodaj najważniejszą sprawą na odcinku rolnictwa

jest kwestia możliwie normalnego dokonania upraw i siewów wiosennych. Zasiwy i uprawy ozime przeprowadzili okupanci zadawalająco. Obecnie jednak wskutek działań wojennych **stan inwentarza pociągowego w majątkach ziemskich jak i gospodarstwach ponemieckich jest wprost katastrofalny**, przeciętnie stanowi za ledwie 10 proc. stanu z przed ostatnich działań wojennych, a nierzadkie są wypadki, że majątki wogóle inwentarza pociągowego zupełnie nie posiadają. Również daje się wszędzie odczuć wielki brak krów i nierogacizny. W powiecie średzkim naprzykład są wioski, gdzie wogóle inwentarza żywego niema.

Sprawę zastąpienia inwentarza pociągowego maszynami zajął się bardzo gorliwie Wojewoda Poznański i projektuje zorganizowanie specjalnej państwowej akcji siewnej kierowanej przez komisarzy siewnych. Mają być tworzone zespoły traktorowe i drużyny siewne a w poszczególnych powiatach pootworzone stacje obsługi i naprawy traktorów.

Celem zebrania potrzebnych materiałów zwrócił się Wojew. Urząd Ziemski do pełnomocników powiatowych o możliwe rychłe nadesłanie danych, czy i o ile dany powiat będzie w stanie przeprowadzić siewy wiosenne o własnych siłach, czy i jakie ma zapasy ziarna siewnego i sadzeniaków oraz czy ma nadwyżki, iloma traktarami dysponuje, czy ma dostateczną ilość materiałów pędnych, ile ma inwentarza pociągowego i jakie są lokalne trudności, wymagające doraźnej ingerencji itp. Co do ilości i stanu traktorów oraz narzędzi i maszyn rolniczych, można stwierdzić na ogół że jest dostateczna.

Drugim nader ważnym czynnikiem przy przeprowadzaniu zasiewów wiosennych jest **sprawa ludzi do pracy**. Dotyczy ona zarówno mniejszych gospodarstw jak i przedewszystkim folwarków. Pełnomocnicy, pracujący w terenie często spotykają się ze strony ludności miejscowej z takim zdaniem: „dość narobiliśmy się za Niemca, teraz chcemy odpocząć”. Takie podejście jest fałszywe. „Za Niemca” pracowało się z musu, dla wrogów, dziś pracujemy dla siebie! Wojna jeszcze się toczy. Zaopatrywać musimy nie tylko siebie ale i tych, co z bronią w rękę gromią waszego najeźdźcę. Nie czas na odpoczywanie! Niemcy zostawili nam kraj wyniszczony i zdeorganizowany; naszym

zadaniem jest **przywrócić ład i porządek**. Nie wolno zakładać rąk, każdy robotnik, chłop czy inteligent musi wziąć się do pracy i to solidnie, nie jak za czasów okupacji na „byle zbyć” ale z entuzjazmem i gorliwością. W związku z powyższym pozostaje **sprawa fachowców, inżynierów-rolników**, którzyby mogli podjąć się zarządzania mieniem państwowym. Zgłasza się ich zbyt mało, gdyż zapotrzebowanie jest ogromne. Sądzimy, że apel na naszych łamach przyspieszy napływ rolników-fachowców chętnych do pracy.

Skoro się zważy, że zarówno sprawa przejęcia i zabezpieczenia mienia państwowego jak i wiosennej akcji siewnej jest przedmiotem specjalnej troski i zainteresowania właściwych czynników, to można oczekiwać, że **trudności aprowizacyjne** jakie obecnie szczególnie Poznań przechodzi, będą **chwilowe**. Zachodnie i południowo-zachodnie, powiaty, które znacznie mniej wskutek działań ucierpiały, będą w stanie nietylko siebie, ale zarówno miasta zaopatrzyć w żywność.

Jeśli chodzi o działy specjalne gospodarki rolnej, to Oddział rybacki przy Woj. Urzędzie Ziemskim zorganizował akcje zabezpieczenia sprzętu i narzędzi rybackich oraz Wielkopolskiej Spółdzielni Rybackiej z 6 sklepami detalicznymi w Poznaniu, z przetwórniami ryb w Gnieźnie i filią w Ostrowie. Rybacy organizują się w związki zawodowy i jako tacy przejmują prawo wykonywania hodowli i połowu ryb z tym, że całkowita produkcja będzie przekazywana spółdzielniom rybackim, a sposób rozdziału między ludność pozostawia się Wydziałowi Apropowizacji. Również mleczarnie w szeregu powiatów, fabryka konserw jarzynowych „Pudliszki”, fabryka drożdży w Luboniu i inne **zakłady przetwórcze przemysłu rolnego**, które nie uległy zniszczeniu na skutek działań wojennych są zabezpieczone i częściowo nawet czynne. — Także **szkolenia weterynaryjne** na terenie województwa jest zorganizowana.

Z udzielonych nam informacji wynika niezbicie, że organizacja rolnictwa na obszarze województwa posuwa się naprzód. Trudności są wielkie, to prawda, brak środków komunikacyjnych opóźnia niejedno, ale przy dobrej woli i rzetelnym wysiłku całej ludności rolniczej naczelne hasło: **ziemia musi być obsiana — nie może zostać ani skrawka nieużytków — nie pozostanie tylko hasłem**.

Podział miasta na komisariaty

Wobec licznych zapytań naszych czytelników w sprawie granic poszczególnych komisariatów na terenie miasta, podajemy co następuje:

Komisariat I mieści się w granicach — od toru kolejowego prowadzącego od nowej elektrowni do Mostu Dworcowego, po czym przechodzi ul. Wały Warneńczyka, Król. Jądwi do Warty, obejmując całą lewą stronę Warty do nowej elektrowni.

Komisariat II znajduje się między ulicami: Grunwaldzka, Marcelesińska, Szosą Okrężną, ul. Kasztelanów, Palacza, Podchorążych, Kopaniną, po czym granica jego przebiega torem kolejowym od dworca Łazarskiego do Mostu Uniwersyteckiego (Kaponiera).

Komisariat III obejmuje tereny od Mostu Dworcowego, pl. Drwęskiego, ul. Król. Jądwi do ul. Wspólnej, półn. krańca lasku Dembińskiego oraz od lewego brzegu Warty do wschodniej strony dworca głównego i Łazarskiego.

Komisariat IV mieści się od lewego brzegu Warty do ul. Góreckiej oraz do ul. Wspólnej i Lasku Dembińskiego do nowo budującej się autostrady Łódź-Berlin.

Komisariat V od prawego brzegu Warty do jeziora Kobyłepolskiego i od ul. Maltańskiej do ul. Pochylej i Bystrej.

Komisariat VI przebiega między lewym brzegiem Warty, a ul. Niestachowską oraz od ul. Sarmackiej i lasku Naramowskiego do toru kolejowego Poznań—Toruń i ul. Grudzieniec.

Komisariat VII obejmuje teren od ul. Marsz. Focha, Jasnej oraz Niskiej do ulicy Chodzieskiej oraz od ul. św. Wawrzyńca, do ul. Marcelesińskiej i Grunwaldzkiej.

Komisariat VIII od ul. Strzeszyńskiej do św. Wawrzyńca, od Tatrzyskiej i Kosowskiej do ul. Obornickiej.

Komisariat IX ul. Palacza do toru kolejowego Poznań—Zbąszyń, od ul. Podchorążych do dawniejszej Lenzstr.

Komisariat X. Granica tego komisariatu biegnie od toru kolejowego Poznań—Zbąszyń do planowanej autostrady Łódź—Berlin, dalej od zachodniej granicy miasta do ul. Góreckiej i Świerczewskiej.

Komisariat XI obejmuje ul. Bystrą do poł. granicy miasta oraz prawy brzeg Warty do wioski Głuszyny włącznie.

Komisariat XII obejmuje obszar od toru kolejowego Poznań—Toruń do ul. Maltańskiej i od prawego brzegu Warty do wschodnich krańców osiedla Warszawskiego i jeziora Kobyłepolskiego.

Artyści, rejestrujcie się!

Celem jak najszybszego uruchomienia placówek Kultury i Sztuki jak: teatrów, szkół artystycznych, muzeów, orkiestr symfonicznych, koncertów solowych, wystaw Sztuk Plastycznych, cyrków, estrad itp. wzywamy wszystkich pracowników sztuki do natychmiastowej rejestracji:

1. aktorów, reżyserów, artystów dekoratorów, maszynistów scenicznych, elektromonterów teatralnych; 2. pedagogów Szkół muzycznych, plastycznych, przemysłu artystycznego, dramatycznych, choreograficznych; 3. kustoszów, konserwatorów; 4. artystów plastyków; 5. artystów muzyków, śpiewaków; 6. pieśniarzy, recytatorów, tancerzy, sztukmistrzów itd.; 7. literatów, historyków sztuki, kompozytorów; 8. cyrkowców.

Rejestracja odbywa się w gmachu Wojewódzkiego Wydziału Kultury i Sztuki, Marsz. Focha 92, pokój 3 codziennie w godz. od 9 do 12-jej.

Wydział Kultury i Sztuki.

Organizacja życia gospodarczego w Czarnkowie

W samym Czarnkowie — jak i na terenie powiatu, przystąpiono do pełnej organizacji życia gospodarczego. Z ramienia władz funkcję pełnomocnika Kom. Ekonomicznego Rady Ministrów pełni obywatel Wehner Jan.

W pierwszym rzędzie zorganizowano mleczarnie, uruchomiono Czerwoną Krzyż i utworzono Związki Zawodowe. Założono trzy domy ludowe w Czarnkowie, Wieleniu i Lubasz. Dzięki wydatnej pomocy władz Wojska Polskiego zabezpieczono szereg obiektów ponemieckich, w szczególności młyn parowy w Czarnkowie. Przystępuje się też do uruchomienia drobnego przemysłu, jest to jednak zależne od dostawy energii elektrycznej.

Usuwać napisy niemieckie

z domów, sklepów i mieszkań!

Spis lekarzy specjalistów

Ginekologia: Dr. Bręborowicz, ul. Pat. Jackowskiego 44. — Klinika położnicza ginekologiczna, ul. Polna 33.

Choroby skórne i weneryczne: Dr. Wojanowski, ul. Mickiewicza 22, m. 8.

Urologia: Oddział w klinice ortopedycznej przy ul. Gąsiorowskich zostanie otwarty.

Okulistyka: Dr. Dziegielewski, ul. Śniadeckich 31.

Dr. Stasińska, ul. Kraszewskiego 17.

Dr. Rutkowska, ul. Małeckiego 25.

Dr. Skowroński, ul. Spokojna 10, m. 15.

Oddział okulistyki otwarty zostanie wkrótce w Szpitalu Miejskim pod kierownictwem Dr. Dziegielewskiego.

Choroby dziecięce: Dr. Uchocka, ul. Berwińskiego 1.

Dr. Rajter, Wielkie Garbary 4.

Choroby umysłowe i nerwowe: Dr. Markiewicz, Grobla 26.

Choroby płucne: Dr. Meysner, ul. Patrona Jackowskiego 11, narazie tylko do dopełnienia odmy. Do sztucznej odmy można odsyłać pacjentów w poniedziałki, wtorki i piątki od godz. 10.30 do 13-tej. Tylko do badania w czwartki od godz. 10.30 do 13-tej. Do sztucznej odmy przyjmuje również Dr. Edward Grieg, Fryderyka Skarbka 26.

Miejskie Ośrodki Lecznicze:

1. ul. Śniadeckich 31.
2. Starołęka, mieszkanie Dr. Freudenreicha, Bystra 26.
3. ul. Słowackiego 22.
4. Krzyżownik, dochodzi codziennie Dr. Patyk, ul. Dąbrowskiego 50.
5. Sołacz — mieszkanie Dr. Rzepy, ulica Sołacka 18.
6. Seweryna Mielżyńskiego 23 I.
7. Osiedle Warszawskie

Poradnia dla Matki i Dziecka: Słowackiego nr 43, tamże mleko.

Przychodnia przeciwjaglicza: W mieszkaniu Dr. Stasińskiej, ul. Kraszewskiego 17.